

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 16 lipca 2013 r.

Znak: WK-6102/10/4/13

Pan
Robert Piętka
Wójt Gminy
Milówka

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 6 do 17 maja 2013 r. kontrolę doraźną gospodarki finansowej Gminy Milówka za okres od 1 stycznia 2009 r. do 17 maja 2013 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 maja 2013 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie długu publicznego:

- W 2011 r. zawarto dwie umowy kredytu w łącznej kwocie 1.383.187,00 zł, pomimo iż Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach do dnia ich zawarcia nie wydała opinii o możliwości spłaty przez Gminę Milówka ww. kredytów. Powyższym naruszono art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o udzielenie kredytu lub pożyczki, a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych, organ wykonawczy tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych. Powyższe dotyczyło:
 - kredytu w wysokości 983.187,00 zł, zaciągniętego na podstawie umowy kredytu w rachunku kredytowym nr 244-30001-11-1 z dnia 19 grudnia 2011 r. zawartej w Banku Spółdzielczym w Węgierskiej Górcie, natomiast opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o możliwości jego spłaty została wydana w dniu 29 grudnia 2011 r. na podstawie Uchwały Nr 4100/I/413/2011 I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach,

➤ kredytu w wysokości 400.000,00 zł zaciągniętego na podstawie umowy o kredyt w rachunku kredytowym nr 244-30001-61-12/10 z dnia 28 grudnia 2011 r. zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Węgierskiej Górcie, natomiast opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach została wydana w dniu 29 grudnia 2011 r. na podstawie Uchwały Nr 4100/I/194/2011 I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Umowy kredytu w imieniu Gminy Milówka podpisał p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka.

Wniosek nr 1

Zapewnić zaciąganie zobowiązań wynikające z umów pożyczki lub kredytu po uzyskaniu opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych, stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

– W jednostkowych rocznych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartały 2011 r. i 2012 r. w wierszu E2.2. – pożyczki i kredyty długoterminowe wykazano zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów zaciągniętych na okres krótszy niż rok. Powyższym naruszono § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) oraz § 3 pkt 7 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, sprawozdanie jednostkowe Rb-Z sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. W wierszu E2.2. długoterminowe ujmuje się wartość długoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty dłuższym niż rok. Powyższe stwierdzono:

➤ w sprawozdaniu Rb-Z za 2011 r. w wierszu E2.2 pożyczki i kredyty długoterminowe wykazano m.in. kwotę 983.187,00 zł stanowiącą zobowiązanie z tytułu kredytu zaciągniętego na podstawie umowy nr 244-30001-11-1 z dnia 19 grudnia 2011 r. na okres od dnia 19 grudnia 2011 r. do 30 kwietnia 2012 r.

➤ w sprawozdaniu Rb-Z za 2012 r. w wierszu E2.2 pożyczki i kredyty długoterminowe wykazano m.in. kwotę 1.350.000,00 zł stanowiącą zobowiązanie z tytułu kredytu zaciągniętego na podstawie umowy w rachunku kredytowym Nr 265185-30000114110-2 z dnia 28 grudnia 2012 r. na okres od 28 grudnia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r.

Ponadto, w bilansach z wykonania budżetu Gminy Milówka za lata 2011 i 2012 zobowiązania z ww. tytułu wykazano również jako długoterminowe. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.). Zgodnie z definicją zawartą w ww. przepisach ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się

ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Sprawozdania Rb-Z oraz bilanse z wykonania budżetu Gminy Milówka za lata 2011 i 2012 podpisali: p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka oraz p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka.

Dane konieczne do sporządzenia ww. sprawozdań przygotowali pracownicy Referatu Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

- Zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej 2011 r. na kontach 134 „Kredyty bankowe” oraz 260 „Zobowiązania finansowe” w korespondencji z kontem 909 „Rozliczenia międzyokresowe” odsetek od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji komunalnych naliczonych od stycznia 2011 r.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 134, 260 i 909 opisanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz w Zarządzeniu Wójta Gminy Milówka nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości ze zmianami. Zgodnie z ww. przepisami, konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu. Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu. Na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego. Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające zadłużenie z tytułów kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu). Na stronie Wn konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego).

Ponadto, w 2012 r. w ewidencji księgowej kont 134 i 260 odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji komunalnych w łącznej kwocie 4.215.039,03 zł nieprawidłowo ujęto na stronie Wn tych kont w korespondencji ze stroną Ma konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe”.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było niewłaściwe ewidencjonowanie odsetek na kontach: 134, 260 i 909 przez pracownika Referatu Finansów i Podatków, na podstawie prawidłowo sporządzonego dowodu księgowego nr WB252/113-115/12 z dnia 31 grudnia 2012 r. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Skutkiem powyższego w bilansie z wykonania budżetu za 2012 r. nie wykazano kwoty 4.215.039,03 zł z tytułu odsetek od kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych po stronie aktywów w poz. „Inne aktywa” oraz po stronie pasywów w poz. „Zobowiązania”.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji operacji finansowych w organie należały do pracownika Referatu Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzania bilansów z wykonania

budżetu, w tym dokonywania prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów na krótkoterminowe i długoterminowe, zgodnie z zasadami sporządzania tych sprawozdań, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330), § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) oraz § 3 pkt 7 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Ująć w ewidencji księgowej kont: 134 „Kredyty bankowe”, 260 „Zobowiązania finansowe” oraz 909 „Rozliczenia międzyokresowe” odsetki od zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont opisanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

- *W sprawozdaniach Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za lata 2011 i 2012 ujęto dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej konta 134 „Kredyty bankowe” oraz konta 260 „Zobowiązania finansowe” w zakresie przychodów i rozchodów z tytułu kredytów i pożyczek. Naruszono tym § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 10 pkt 6 lit. a i pkt 7 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, dane po stronie wykonania dotyczące przychodów z tytułu: kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji - zawierają łączne kwoty zobowiązań dla poszczególnych tytułów i powinny być zgodne z danymi wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy, dane dotyczące rozchodów jednostki samorządu terytorialnego po stronie wykonania powinny być zgodne z wykonanymi rozchodami, wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy.*

W trakcie kontroli stwierdzono, że:

- *zgodnie z ewidencją księgową konta 134 i 260 wartość zaciągniętych kredytów i pożyczek wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. stanowiła łączną kwotę 9.449.515,80 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za 2011 r. wykazano przychody wykonane w wysokości 4.689.515,80 zł. Ponadto, zgodnie z ewidencją księgową konta 134 i 260, wartość spłaconych w 2011 r. kredytów i pożyczek stanowiła kwotę 7.527.557,20 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie*

jednostki samorządu terytorialnego za 2011 r. wykazano rozchody wykonane w wysokości 2.767.557,20 zł. Różnicę stanowiła kwota 4.760.000,00 zł, będącą wartością zaciągniętych i spłaconych w danym roku kredytów przeznaczonych za sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu roku 2011.

- zgodnie z ewidencją księgową konta 134 i 260 wartość zaciągniętych kredytów i pożyczek według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. stanowiła łączną kwotę 16.900.000,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za 2012 r. wykazano przychody wykonane w wysokości 15.550.000,00 zł.

Ponadto zgodnie z ewidencją księgową konta 134 i 260 wartość spłaconych w 2012 r. kredytów i pożyczek stanowiła kwotę 12.087.189,61 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za 2012 r. wykazano rozchody w wysokości 10.737.189,61 zł. Różnicę w kwocie 1.350.000,00 zł stanowiła wartość kredytu zaciągniętego i spłaconego w 2012 r. przeznaczonego na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu roku 2012.

Zadania w zakresie przygotowania projektów sprawozdań należały do pracowników Referatu Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2011 r. oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2012 r. podpisali: p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka oraz p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka.

Wniosek nr 4

Sporządzić korektę sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za 2012 r. stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 10 pkt 6 lit. a, pkt 7 i § 17 ust. 1 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/ deficycie jednostki samorządu terytorialnego, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- Na koniec 2012 r., zgodnie z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, wystąpił deficyt budżetu w wysokości 5.087.594,15 zł, który został sfinansowany m.in. środkami pochodzącymi z części oświatowej subwencji ogólnej, która wpłynęła w grudniu 2012 r. a dotyczyła stycznia 2013 r. Zaangażowanie na pokrycie ww. deficytu części dochodów 2013 r. było niezgodne z art. 211 ust. 1 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, a deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z: sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, kredytów, pożyczek, prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego, nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

Z danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego występujący w 2012 r. deficyt sfinansowany został do wysokości 4.812.810,39 zł na podstawie zaciągniętych kredytów i pożyczek. Przyczyną natomiast braku zachowania równowagi finansowej budżetu roku 2012 (po stronie wykonania), zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami do sprawozdania było zaangażowanie części subwencji oświatowej otrzymanej w grudniu na miesiąc styczeń 2013 r. w wysokości 274.783,76 zł.

Przygotowanie danych niezbędnych do sporządzenia bieżącej i okresowej sprawozdawczości należały do zakresu czynności pracownika Referatu Finansów i Podatków, nadzorowanego przez Kierownika tegoż Referatu.

Sprawozdanie Rb-NDS za 2012 r. podpisali: p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Miłówka oraz p. Robert Piętka – Wójt Gminy Miłówka.

- Nieprawidłowo zaangażowano w latach 2011 i 2012 środki otrzymane na poczet dochodów roku następnego (subwencji na rok 2012 i 2013) na wydatki realizowane w roku poprzednim (odpowiednio 2011 i 2012). Powyższym naruszono art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.). W trakcie kontroli ustalono, że:

a) stan środków pieniężnych na rachunku budżetu na dzień 31 grudnia 2011 r. w kwocie 159.588,44 zł, powiększony o należności w łącznej kwocie 156.359,78 zł (z tytułu m.in. przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych, rozliczenia udziałów urzędów skarbowych, udziałów w podatkach dochodowych za 2011 rok przekazanych w roku 2012), a następnie pomniejszony o zobowiązania wobec budżetu w kwocie 150.720,16 zł oraz otrzymaną subwencję w grudniu 2011 r. na styczeń 2012 r. w kwocie 709.720,00 zł, stanowił wartość ujemną w kwocie (-) 544.491,94 zł.

b) stan środków pieniężnych na rachunku budżetu na dzień 31 grudnia 2012 r. w kwocie 24.393,83 zł powiększony o należności w łącznej kwocie 141.429,62 zł (z tytułu m.in. przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych, rozliczenia udziałów urzędów skarbowych, udziałów w podatku od towarów i usług, w podatkach dochodowych za 2012 rok, które zostały przekazane w styczniu 2013 roku) a następnie pomniejszony o zobowiązania w łącznej kwocie 242.252,15 zł oraz otrzymaną subwencję w grudniu 2012 na styczeń 2013 r. w kwocie 715.347,00 zł, stanowił wartość ujemną w kwocie (-) 791.775,70 zł.

Przyczyną zaangażowania środków pochodzących z subwencji na rok 2012 w budżecie roku 2011 i na rok 2013 w budżecie roku 2012 była trudna sytuacja finansowa Gminy Miłówka.

Ponadto ustalono, że operacje gospodarcze dotyczące zaangażowania środków finansowych z subwencji oświatowej, nie zostały zobrazowane w księgach rachunkowych na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe”.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. na rachunku bankowym budżetu Gminy pozostała jedynie kwota 159.588,00 zł, pomimo iż w dniu 22 grudnia 2011 r. na ww. rachunek wpłynęła subwencja oświatowa dotycząca 2012 r. w wysokości 709.720,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunku bankowym budżetu Gminy pozostała jedynie kwota 24.393,83 zł, pomimo iż w dniu 20 grudnia 2012 r. na ww. rachunek wpłynęła subwencja oświatowa dotycząca 2013 r. w kwocie 715.347,00 zł.

Wobec powyższego, pomimo iż kwota subwencji oświatowej, która stanowiła dochód odpowiednio 2012 r. i 2013 r. została w części wydatkowana odpowiednio w 2011 r. i 2012 r., nie dokonano w księgach rachunkowych stosownych księgowania, które odzwierciedliłyby rzeczywiste operacje gospodarcze i faktyczny stan zobowiązań budżetu.

Zgodnie z opisem konta 909 ujętym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz załączniku nr 1 do Zarządzenia Wójta Gminy Milówka nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości ze zmianami, konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe” służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych. Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów. Konto 909 może wykazywać saldo Wn i saldo Ma.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej konta 909 należały do pracowników Referatu Finansów i Podatków Urzędu Gminy Milówka. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Osobą odpowiedzialną za wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi był p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka, natomiast osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy Milówka był p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka.

Wniosek nr 5

Zaprzestać finansowania budżetu danego roku dochodami roku następnego, stosownie do art. 217 ust. 2 oraz art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 3 oraz art. 34 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

- Zaniechano ujęcia do dnia 14 maja 2013 r. przeniesienia odpowiednio zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu oraz poniesionych wydatków budżetu na koncie 961 „Wynik wykonania budżetu” pod datą ostatniego dnia roku budżetowego 2012. Powyższe stanowiło naruszenie zasad funkcjonowania tego konta wskazanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z przywołanym przepisem konto 961

służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Wn konta 961 ujmuje się przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 902, oraz niewykonanych wydatków, w korespondencji z kontem 903. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Ma konta 961 ujmuje się przeniesienie zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 901.

Na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma. Saldo Wn oznacza stan deficytu budżetu, a saldo Ma stan nadwyżki. Konto 961 jest kontem bilansowym, tzn. że saldo tego konta wystąpi w sprawozdaniu finansowym (bilansie budżetu j.s.t.).

W zestawieniu obrotów i sald kont księgi głównej (organ) sporządzonym na potrzeby kontroli pod datą 7 maja 2013 r., wykazano zerowe obroty konta 961 przy czym obroty konta 901 „Dochody budżetu” stanowiły kwotę 30.318.408,44 zł (strona Ma), konta 902 „Wydatki budżetu” natomiast stanowiły kwotę 35.406.002,59 zł (strona Wn). Pomimo, iż nie dokonano przeniesień sald kont 901 i 902 na konto 961 w sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz w bilansie z wykonania budżetu za 2012 r. wykazano prawidłową kwotę deficytu w wysokości 5.087.594,15 zł.

Ustalenia wyniku wykonania budżetu w księgach rachunkowych Gminy Milówka dokonano w toku prowadzonych czynności kontrolnych na podstawie dowodu PK nr 6/13 wystawionego pod datą 29 marca 2013 r., co zobrazowano na podstawie przedłożonego kontrolującym wydruku zestawienia obrotów i sald sporządzonego na dzień 15 maja 2013 r. Dowód PK sporządził pracownik Referatu Finansów i Podatków Urzędu Gminy Milówka, dowód zatwierdził p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka.

Prowadzenie całości ewidencji księgowej, operacji finansowo- gospodarczych w zakresie organu i jednostki budżetowej, przy użyciu aktualnie obowiązującego komputerowego systemu finansowo-księgowego oraz przygotowywanie danych (wydruków, zestawień) potrzebnych do sporządzenia bieżącej i okresowej sprawozdawczości budżetowej oraz bilansów należało do Podinspektora Referatu Finansów i Podatków Urzędu Gminy Milówka. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków Urzędu Gminy Milówka w zakresie przestrzegania zasad ewidencji zdarzeń gospodarczych na koncie 961 „Wynik wykonania budżetu”, stosownie do opisu funkcjonowania ww. konta w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- Zaniechano w 2012 r. terminowego regulowania zobowiązań z tytułu dostaw i usług w łącznej kwocie 8.021,55 zł, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Powyższe zobowiązania wynikały z:

- 1) faktury VAT nr 547/12 z dnia 3 grudnia 2012 r. (wpływ do Urzędu 6 grudnia 2012 r.) na kwotę 99,75 zł z terminem zapłaty do 17 grudnia 2012 r., uregulowanej w dniu 15 stycznia 2013 r. na podstawie polecenia przelewu Nr 3/1248,
- 2) faktury VAT nr 31/2012/G z dnia 12 grudnia 2012 r. (wpływ do Urzędu 14 grudnia 2012 r.) na kwotę 599,40 zł z terminem zapłaty wyznaczonym na 7 dni (licząc od daty wpływu), uregulowanej w dniu 18 stycznia 2013 r. na podstawie polecenia przelewu Nr 3/1468,
- 3) faktury VAT nr 9984/12/VAT z dnia 28 sierpnia 2012 r. (wpływ do Urzędu 28 sierpnia 2012 r.) na kwotę 533,33 zł z terminem zapłaty do 4 września 2012 r., uregulowanej w dniu 9 stycznia 2013 r. na podstawie polecenia przelewu Nr 3/3023,
- 4) faktury VAT nr 3232 z dnia 30 listopada 2012 r. (wpływ do Urzędu 30 listopada 2012 r.) na kwotę 117,46 zł z terminem zapłaty do 7 grudnia 2012 r., uregulowanej w dniu 15 stycznia 2013 r. na podstawie polecenia przelewu Nr 3/1233,
- 5) faktury VAT nr 27/12 z dnia 20 września 2012 r. (wpływ do Urzędu 26 września 2012 r.) na kwotę 2.152,50 zł z terminem zapłaty wyznaczonym na 30 dni (licząc od daty wpływu), uregulowanej w dniu 15 stycznia 2013 r. na podstawie polecenia przelewu Nr 3/1190,
- 6) faktury VAT nr Faktura/282/2012 z dnia 20 września 2012 r. (wpływ do Urzędu 24 września 2012 r.) na kwotę 4.393,10 zł z terminem zapłaty do 4 października 2012 r., uregulowanej w dniu 9 stycznia 2013 r. na podstawie polecenia przelewu Nr 3/3024,
- 7) faktury VAT nr 208/12/F z dnia 21 listopada 2012 r. (wpływ do Urzędu 21 listopada 2012 r.) na kwotę 126,01 zł z terminem zapłaty do 28 listopada 2012 r., uregulowanej w dniu 15 stycznia 2013 r. na podstawie polecenia przelewu Nr 3/1229.

Opóźnienia w płatnościach wynosiły od 28 do 127 dni. Z tytułu opóźnień w uregulowaniu zobowiązań nie zostały naliczone i zapłacone odsetki. Przyczyną nieprawidłowości była trudna sytuacja finansowa Gminy Milówka pod koniec 2012 r.

Prowadzenie gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi zasadami polegające zwłaszcza na zapewnieniu terminowego ściągania należności i regulowania zobowiązań, należało do zakresu obowiązków p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy Milówka.

Zatwierdzenia ww. faktur do zapłaty dokonał p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka.

Wniosek 7

Wzmocnić działania w celu zapewnienia terminowego regulowania zobowiązań Urzędu Gminy Milówka, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- Nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wg stanu na 31 grudnia 2012 r. zobowiązania wynikające z faktur i rachunków w łącznej kwocie 5.259,29 zł jako zobowiązania wymagalne, pomimo ich uregulowania w okresie od września do grudnia 2012 r. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), jak również zasadami funkcjonowania konta 201 wskazanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej

Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz planem kont ustalonym Zarządzeniem Wójta Gminy Milówka nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości ze zmianami.

Powyższe zobowiązania wynikały z następujących dowodów źródłowych, tj. rachunków nr 9/2012 z dnia 16 sierpnia 2012 r., nr 8/2012 z dnia 16 sierpnia 2012 r. oraz faktur VAT nr 17/VAT/12 z dnia 5 września 2012 r., nr S1/889/2012 z dnia 25 października 2012 r.

W związku z powyższym wykazano nieprawidłowo zobowiązania w wysokości 5.259,29 zł jako zobowiązania wymagalne w sprawozdaniach jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2012 r. oraz Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartały 2012 r.

Powyższym naruszono postanowienia Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) oraz postanowienia Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy Milówka przyczyną nieprawidłowego ujęcia ww. zobowiązań były błędy przy wprowadzaniu danych do ewidencji księgowej na koncie 201 w 2012 r. Brak właściwego powiązania pomiędzy zaksięgowaną fakturą a dokonaną na podstawie przelewu zapłatą spowodował, że system informatyczny wyrzucił te zobowiązania jako wymagalne pomimo, tego że były zapłacone, dokonano korekty mylnych zapisów, jednak było to już po sporządzeniu sprawozdań Rb-28 i Rb-Z za IV kwartały 2012 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Milówka należały do zakresu obowiązków służbowych pracownika Referatu Finansów i Podatków Urzędu Gminy Milówka. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków Urzędu Gminy Milówka w zakresie prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych zobowiązań oraz sporządzania sprawozdań, stosownie do art. 20 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330), zasad funkcjonowania konta 201 określonych w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), jak również Zarządzenia Wójta Gminy Milówka nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości ze zmianami, załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 43, poz. 247) oraz załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), mając na uwadze art. 68

i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Gmina Milówka, w związku z realizacją w latach 2011 - 2012 programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1, 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, założyła na lata 2013 - 2017 i stosowała w roku 2012 z powyższego tytułu wyłączenia z ograniczeń długu określonych w art. 170 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie ze zmianą do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2013 - 2030 wprowadzoną Zarządzeniem Wójta Gminy Milówka z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Milówka przyjętej Uchwałą Nr XXXIII/209/2013 Rady Gminy Milówka z dnia 27 marca 2013 r.*

Na dzień 31 grudnia 2012 r. zadania wynikające z umów zawartych z wykonawcami zostały zakończone. Gmina złożyła wnioski o płatność końcową na dofinansowanie tych zadań. Do dnia zakończenia kontroli nie otrzymała środków finansowych z tego tytułu.

Zgodnie z art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3. Przepisu ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz otrzymaniu refundacji dokonanych wydatków. W myśl natomiast art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna. Aby natomiast spełniać ustawowy wymóg realności Wieloletnia Prognoza Finansowa powinna być weryfikowalna i przygotowana w oparciu o prawidłowe założenia metodologiczne, bez zaniżania lub zawyżania prognozowanych wartości.

Powyższe dotyczyło następujących projektów:

- *„Budowa bazy rekreacyjno – wypoczynkowej w pobliżu rzeki Soły w Milówce; zadanie zakończone w 2011 r.; kwota we wniosku o płatność końcową 399.876,34 zł,*
- *„Przebudowa obiektów sportowych przy ul. Targowej w Milówce”; zadanie zakończone w 2012 r.; kwota we wniosku o płatność końcową 632.334,71 zł,*
- *„Polepszenie dostępności komunikacyjnej na pograniczu Polsko – Słowackim – dofinansowanie z EFRR w ramach programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013, zadanie zakończone w 2012 r., pozostała kwota do refundacji 1.378.510,37 zł,*
- *„Kształtowanie centrum miejscowości Milówka, poprzez budowę parkingu”; zadanie zakończone w 2012 r., kwota we wniosku o płatność końcową 68.124,00 zł,*
- *„Przebudowa placu „Czerwona Jarzębina” w Kamesznicy, poprzez budowę bezpiecznego dojścia – kładki oraz doposażenie w urządzenia rekreacyjne”; kwota we wniosku o płatność końcową 68.552,00 zł,*
- *„Zagospodarowanie centrum wsi Laliki poprzez budowę placu spotkań przed remizą OSP; zadanie zakończone w 2012 r.; kwota we wniosku o płatność końcową 82.693,55 zł,*
- *e-Urząd w Gminie Milówka zakończone w 2012 r.; kwota we wniosku o płatność końcową 93.323,06 zł.*

Natomiast zgodnie z powołaną wyżej zmianą do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gmina Milówka stosuje wyłączenia odpowiednio:

- w roku 2012 w wysokości 5.072.775,89 zł (kwota dofinansowania ze środków Unii Europejskiej (RPO i PROW) stanowiła kwotę 2.723.414,03 zł, udział własny wynosił 2.349.361,86 zł),
- w roku 2013 w wysokości 3.722.775,89 zł,
- w roku 2014 w wysokości 3.052.775,89 zł,
- w roku 2015 w wysokości 1.952.775,89 zł,
- w roku 2016 w wysokości 652.775,89 zł,
- w roku 2017 w wysokości 12.775,89 zł.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 594) do zadań p. Roberta Piętki – Wójta Gminy Milówka należało w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Wniosek nr 9

Aktualizować na bieżąco Wieloletnią Prognozę Finansową w zakresie wyłączeń z ograniczeń długu, mając na uwadze art. 226 ust. 1 ustawy dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), w związku z art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) po otrzymaniu środków finansowych w ramach złożonych wniosków o płatność końcową.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Korodziej